لاربښونې هغه کسانو لپاره چې نوې د پناهنده ګۍ
لومړنيو مرکزونه ته راځي

۱. څوک د کارکولو اجازه لري؟

ولې د کار اجازې ته اړتیا لري؟
- ترڅو چې در کار کولو ور دی
- د تحصیلاتو دپاره (Ausbildung)
- د مسلکی زدکړې یا دشاګردي دپاره (Praktikum)

الف. که چیرې تا سو داستوګنې اجازه لری:

په آلمان کې تاسې دغه اجازه څه وخت او څنګه ترلاسه کولای شی؟
کله چې
- ستاسي د پناهندګي دغوښتنې څخه لږ **تر لږه ۹ میاشتې** تیر شوی وي
- او تاسې د البانیا، بوسنیا، هرزګوینا، ګانا، کوسوو، مقدونیا، مونتو نیګرو، سنیګال، او صربستان څخه **نیاستې**

تاسوکولای شي چې دکار د **اجازې** غوښتنلیک مسئول څانګې ته وراندکړي.

بیا ستاسي داقامت په پاڼه کې وروستي مطلب لیکل کیږي

«تا سې دبهرنیانو د ادارې په موافقې سره دکارکولو اجازه ترلاسه کولای شې »

له دې نه وروسته بیا څه باید وکړي؟

تاسو باید یو کار فرما (د کار مالک) چې وغوړای تاسو استخدام کړي، پیدا کړي. **د کار د اجازې** اخیستلو د پاره باید تاسو د **بهرنیانو دچارو ادارې**

څخه د یوه اجازه لیک **غوښتنه وکړي.**
هغه څوک یا تصدی چې غواړي تاسو ته کار ورکړی باید یو فورمه ډک کړی او باید دغه فورمه د بهرنیانو دچارو هغې ادارې ته وسپاری چې

دبهرنیانو ډچارو اداره **باید** دي چې تاسي ته ددغه کار اجازه درکړي. که چیري دکار کولو هغه تړون لیک چې ستا او د کارمالک ترمنځ لاسلیک دی، ټول قوانین رعایت شوي وي. مثلا ستاسو معاش باید د بهرنیو د چارو ادارې لخول تاسو ته د کار اجازه ورکړی.

کله که دبهرنیانو دچارو اړونده اداره تاسي ته ددغه کار دکولو اجازه نه درکوي، باید تاسي ته خپل دلیل یا دلایل **ولیکي.**

او تاسي کولاي شي چې دبهرنیانو دچارو داداري ددغي پریکړې له امله دیوې ټاکلي مودې په نظر نیولو سره محکمې ته شکایت وکړي. او ددې کاردپاره تاسي مرسته هم ترلاسه کولاي شي .

کله که تاسي غواړي په یوه تصدي کې مسلکي زده کړه (Ausbildung) او یا شاګردي (Praktikum) و کړی په هغه صورت کې دکار دشرایطو بررسي ته اړه نشته .

ب: که چیرې تاسي یواځې په آلمان کې د زغملو ویزه (Duldung) لري:

څه وخت او څنګه دکا رکولو اجازه ترلاسه کولای شي؟
هغه وخت
- که تاسي د ۶ **میاشتو راهیسې** د زغملو داقامت ویزه په آلمان کې **داستوګنې د قانون د ۶۰ الف** ماده په بنسټ ولري

- او تاسي د آلبانیا، بوسنیا و هرسوګوینا، ګانا، کوسوو، مقدونیا، مونتنې نګرو، سنیګال، و یا صربستان څخه **نیاستې**

(که چیري تاسي خپل دپناهند ګې غوښتن د لغو کولو درخواست کړی وی نو ستاسې په برخه کې د کار د منع قانون نه چلیږي)
تاسي **کولاي شي** د کار اجازه ولري
ددی څخه بغیر هغه مقرارت چې د پناهندګانو پوری اړه لری په دې برخه هم اعتبار لری. (۱ الف)

۲. څوک کولای شی چې په ادغام کورس کې ونده واخلي؟

الف. که چیرې تا سو داستوګنې اجازه لری:

که چیرې په کورس کې ځای وی تاسي کولای شي چې په تولنه کې دمیشته کیدلو په یوه کورس کې برخه واخلي او
(د ۶۰۰ ګړیز**کورسونه د آلماني ژبه**) زده کړي

که چیرې
- تاسو دسوریي یا اریتریا دهیوادونو څخه راغلی یاست
- یا تاسي

⇐ د ۰۱ /۰۸/ ۲۰۱۹ **نیټې څخه مخکې آلمان ته راغلي یاست**
⇐ اپه اصطلاح « **دکار د بازار جذب کولو د پاره**» چمتو یاستي او دا په دې ماتا ده چې تاسي کار لټوی (۴ ټکي ته مراجعه وکړي)
⇐ او یا د درې کالو لاندې ماشونو په روزنه باندې بخوت یاستی.

ب. که چیرې تاسی تحملی اقامت لری:

که چیرې په کورس کې ځای ویی تاسو کولای شي چې په ټولنه کې دمیشته کید و په یوه کورس کې ونډه و واخلي که چیرې تاسو د آلمان دستوګنې (دقانون د ۶۰ الف مادې د دوهم بند د ۳ جملې) په اساس په آلمان کې **زغملکیږي** لری.

۳ . دآلماني ژبې دژدکړې دپاره نور امکانات؟

- په وړیا توګه دژبې هغه کورسونه
- چې د روزنې دټولنې له خوا شته دي
- د آن لاین له لارې

....

۴. څوک کولای شي چي دکاردموندلو په اداره کی دوزګار په توګه خپل نوم ثبت ګړي؟

تاسي په هغه وجه کولای شي **دکاردموندلو په اداره** دوزګار په توګه

خپل نوم ثبت کړي:

- چي دکاراجازه لري خو کار نشي موندلی.
- او دداسي يو کار په لټه کي یاستي چي تولنيزي بیمي ولريي (یعنی په اوني کي دڅو محدودو ګړیو کار (او دکار دموندلو د اداري له خوا تاسی دیوه کار دپاره معرفي کړاي شي.
- یا په بله ژبه په دی مانا چي تاسي دکا رکولو اجازه ولري (توجه وکړي ۱ ټکي ته)

۵. کومي مرستي تاسو دوزګاري په صورت کي دکار دموندلو د اداري

له خوا ترلاسه کولای شي؟

که چیر تاسي دکاردکولو اجازه ولری (د ۱ ټکي په پام کي نیولو سره) کولی شي چي دکار دموندلو داداري نه دآلمان دکارپه بازار کي دشانس دموندلو دپاره یو لړ مرستي ترلاسه کړي.

دغه مرستي ښایی په وروستی ډول وي:

- **سلا مشوري**
- **دکار ځایونو ته معرفي کول**
- دهغه بودجي څخه مالي مرستی چی دکارموندول تخصیص شوي پیسي بلل کیږی ددغي بودجي څخه دکار غوښتنی ددرخواستیو او یړلو لګښت، دکار دپاره
- دمخصوصو جامو لګښت، دلازمو طبي اسنادو دبرابرولو او دهغه اسنادو
- اومدارکو دپه **رسمیت پیژندلو لګښت** چی تاسي په بهر کی ترلاسه کړی وي.

همداشان ددي بودجي څخه **مسلکي زدکړو ته ددوام ورکولو دپاره** همداشان **دفعالیتونو او دکار دبازار دپاره دکارغوښتونکو دتشویقولو لګښتونه** هم ددغي بودجي څخه تمویل کیداي شي

دغه تدابیر د با صلاحیتو تعلیمي موسسو او یا کارفرمایانو له خوا پرمخ بیول کیږي .د معیوبینو دپاره هم دکاردموندلو دامکاناتو دبرابرولو او یوه بودجه په نظر نیول شوی دی.
که چیري **کارفرمایان** دپناه غوښتونکو او یا هغه پناه غوښتونکو دپاره چی یواځي زغمل کیږي دکارامکانات برابرکړي هغوی سره هم دکاردمنولو د اداری له خوا مالی مرستی کیږی

کوم سیاسی پناه غوښتونکي یا کوم کسان چي زغمل کیږی (تحملی اقامت لری) هم کولای شي چي دکارموندلو داداري مالی مرستی ترلاسه کړي.

۶. څوک کولای شي چي په بهرکي ترلاسه شوي تحصیلي اسناد

ارزیابي کړی او په رسمیت وپیژنی؟

که چیري تاسي په یوه بهرني هیواد کي يو مسلکي پوهه ترلاسه کړي وي (دمثال په توګه یو مسلکي مهارت مو زده کړی وی یا تحصیلات ولري، کولای شي چی خپل دغه تحصیلي او مسلکي اسناد په آلمان کي

دمسئولی اداري له خوا په رسمیت وپیژنی په دی کار سره دآلمان د کارپه بازار کي ستاسي شانس ډیر سمیږي.

تاسي کولاي شي دوروستیو مواردو په برخه کي يو مسئول سلاکار مرکز ته دخپلو تحصیلی او مسلکي اسنادو دپه رسمیت پیژندلو دپاره لازم معلو مات ترلاسه کړي:

- کله چه تاسو
- غواړی کار وکړی
- غواړی په یوه مسلکی زدکړه لاس پوري کړي
- غواړي دیوه مسلکی زدکړی داره شاګردي وکری (Praktikum) #
- ښوونځی ته ولاړ شي
- په یوه مسلکي زدکړه کي ځپله پوهه زیات کړي

او ددي دپاره **مرستی ته اړتیا** لري، تاسي کولای شي لاندی پټي سره په

تماس کي شي

Projekt Netzwerk Integration
Lyudmyla Stieben
Johannisstr.91 in 49074 Osnabrück
0541 – 34445
lstieben@caritas-os.de

او نور زیاتو معلومات دوروستي پټی څخه
www.esf-netwin.de
ترلاسه کولاي شي

ترتیب کونکی: (Caritas) انجمن دی:
Diözese Osnabrück e.V
Knappsbrink 58

هغه کسانو دپاره معلومات چي غواړی کار وکړی آلماني ژبه زده کړي او دنوی مسلکي زدکړو هڅه وکړي.....

Das Projekt Netwin 3 wird im Rahmen der ESF-Integrationsrichtlinie Bund im Handlungsschwerpunkt „Integration von Asylbewerber/-innen und Flüchtlingen (IvAF)“ durch das Bundesministerium für Arbeit und Soziales und den Europäischen Sozialfonds gefördert.

Stand: Aug. 2020